

Resume

Natura 2000 område nr. 68 Skjern Å

Områdebeskrivelse

Skjern Å ligger i en ca. 8 km bred ådal, som blev dannet efter sidste istid af smeltevand fra den østlige isbræ. Åen er Danmarks vandrigeste vandløb og afvander 11 % af Jylland. Den udspringer nord for Vejle og løber mod vest og udmunder med delta i Ringkøbing Fjord. Langs åen findes arealer med overdrevs-, hede- og rigkærsvegetation. Skjern Å er et område af stor national betydning på grund af forekomsten af den på landsplan sjældne og globalt truede planteart vandranke, og Skjern Å-laksen der er den sidste rest af den population der stammer fra istiden, samt forekomsten af Odder og Grøn Kølleguldsmed.

Vigtigste naturværdier

Området er præget af Skjern Å, som strækker sig fra Arnborg i øst til udløbet i Ringkøbing fjord i vest. I den østlige del af strækningen er vandløbet naturligt slyngnet, mens det i den vestlige del er præget af det store naturgenopretningsprojekt, der blev gennemført i 1999-2002. Vandløbet er et typisk vandløb med vandplanter og er levested for Laks, Hav-, Flod- og Bækklampret. Desuden findes der i hele vandløbets hovedløb en fin bestand af guldsmeden Grøn Kølleguldsmed og spredt i området findes den sjældne plante vandranke. Odderen kan man finde langs hele vandløbet.

På de stejle skrænter langs vandløbet findes nogle fine forekomster af surt overdrev og tør hede. I de fugtige lavninger findes der rigkær samt elle- og askeskov.

Trusler mod områdets naturværdier

Der er foretaget en tilstandsvurdering for områdets naturtyper, og truslerne mod udpegningsgrundlaget er registreret.

Arealerne med tør hede og surt overdrev er forholdsvis beskedne og forekomsterne ligger isolerede. Endvidere er arealerne med tidvis våd eng, hængesæk, kildevæld og rigkær stærkt reducerede på grund af afvanding, opdyrkning og tilgroning med træer og buske, og også disse arealer ligger efterhånden isolerede og langt fra hinanden. Naturtypernes tilknyttede plante- og dyrearter, har derved en øget risiko for at forsvinde, fordi de beskedne arealer ikke kan opretholde så mange og så store bestande af de pågældende arter. De isolerede forekomster forringer populationernes mulighed for genudveksling, samt arternes sprednings- og etableringsmuligheder på potentielle levesteder.

Næringsstofbelastning fra luften udgør især en trussel for de sure overdrev og de tørre heder, idet de har en lav tålegrænse som er overskredet.

En række af naturtyperne på udpegningsgrundlaget har problemer med tilgroning i form af vedplanter eller græs og høje urter, ligesom invasive arter udgør et problem.

Laksebestanden er truet af prædation fra skarv.

Målsætning

Den overordnede målsætning for området er at bevare Skjern Å og de omgivende søer og naturtyper i en god-høj naturtilstand og sikre gode levestedsforhold for arterne på udpegningsgrundlaget. Arealerne med surt overdrev og rigkær søges udvidet, så der så vidt muligt skabes sammenhæng mellem forekomsterne.

Indsats

Oversigt over væsentlige indsatser til gennemførelse af denne plan:

Indsats	Stort omfang	Mindre omfang	Undersøges nærmere	Ikke anvendt
Rydning, fjernelse af uønsket opvækst Herunder bekæmpelse af invasive arter		X		
Forbedring af hydrologi Fx ved at standse dræning, genoprette vandløb, fjerne diger				X
Ekstensiv drift Fx indførelse eller opretholdelse af græsning, høslet mm.	X			
Sikring af arealer Sikring af natur der ikke pt. er beskyttet (fx stenrev og skovnatur)		X		
Reducere forstyrrelser Fx færdsel, sejlads og jagt				X
Forbedring/sikring af levesteder Fx ved etablering af vandhuller, sikring af redetræer eller større fouragerings- eller yngleområder		X		

Indsatsen i denne plan vil helt overvejende dreje sig om, at sikre områdets økologiske integritet i form af en for naturtyperne hensigtsmæssig drift/pleje og hydrologi, en lav næringsstofbelastning og gode sprednings- og etableringsmuligheder for arterne.

Området indeholder et potentiale for udvidelse af arealet med surt overdrev og rigkær. En øgning og så vidt mulig sammenkædning af arealer med surt overdrev samt rigkær forbedrer muligheden for at bevare og sikre spredningsmuligheder for de to naturtypers karakteristiske arter.

Yderligere sikres levestederne for de nationale ansvarsarter Vandranke og Damflagermus.